

3 травня. Херсон

(Враження з робочої поїздки)

Три блокпости очікували мене під час поїздки до Херсона... Такі вже реалії проїзду в деокупований обласний центр, що нині знаходиться прямо на лінії бойового зіткнення. Хоча сили РФ і втекли під натиском Українських Сил оборони, але труднощі, з якими доводиться зіштовхуватися херсонцям, залишаються колосальними. Зрештою, мій скромний нарис присвячений насамперед тому, що Вінниця та вінничани точно не залишаться осторонь і допомагатимуть Херсону (та після остаточної деокупації лівобережжя всієї Херсонщини) з метою якнайшвидшого відродження тамтешньої охорони здоров'я.

ної і серцево-судинної хірургії ВНМУ. Однак минуло всього декілька місяців, я очолила вже весь ВНМУ. Постало нове завдання — підняти стосунки кафедри й лікарні до рівня повноцінної взаємодії медуніверситету та всієї херсонської медицини.

Декілька місяців пішло на узгодження тексту «Угоди між ВНМУ та Херсонською обласною клінічною лікарнею». Спільно з представниками адміністрації медуніверситету обговорювалися засади стратегічної допомоги цивільним мешканцям і військовикам. Особливий акцент, звісно, робився на проблемах військової медицини. Особисті контакти з херсонськими лікарями не припинялися. Проте справи організації роботи всередині самого ВНМУ постійно відволікали від важливого — поїздки в Херсон, налагодження потрібних зв'язків із представниками обласної влади, створення каналів гуманітарної і матеріально-технічної підтримки херсонських лікарів.

ДЛЯ візиту в Херсон офіційно погодили день 3-го травня. Звісно, всі погодження, цілі та формат зустрічей трималися в суворій таємниці. Наразі зовсім не та ситуація, аби проводити помпезні прийоми і заходи, розголошувати деталі. Принаймні я ще з листопада добре пам'ятала тамтешні реалії і не особливо наголошувала на деталях поїздки колегам із ВНМУ.

Отже, їдемо. Протистояння ворожим шпигунам організовано на високому рівні. Кожен блокпост створює позитивне уявлення про дії Сил оборони.

Чергова перевірка документів... і контролер дає сигнал військовикам. Рушаємо... Цього разу їду лише з одним помічником, колеги-хірурги підтягнуться наступного разу.

На під'їзді до Херсона чується гуркіт. Вибухи ворожих снарядів стають все більше відчутними. Водночас і наші гатять з методичною регулярністю. Запевняю: окупантам несолодко!

Врешті, перетнули міську смугу. Зупиняє військовий і, ознайомившись з необхідним пакетом документів, зауважує:

- Там, куди ви їдете, наразі стріляють найбільше. Добре подумайте!

- Ми вже кілька місяців думали. Нас чекають.

Хоча новини я читала, але ще не знала, що третє травня стане особливо трагічним днем для історії міста. Тієї середи окупанти нанесли найбільш масовані ракетні й артилерійські удари по міській інфраструктурі. Про це пізніше написали різноманітні засоби масової інформації. Вони вживали це словосполучення — «міська інфраструктура». Писалося і про кількість жертв... Але ті десятки жертв

(того дня загинула 21 особа, пізніше їх стало більше) — не якась там «міська інфраструктура». Йдеться про життя, долі, сміх і сльози кількох десятків українців — тих українців-патріотів, що не полишили Херсон ані в горі окупації, ані в радості звільнення. Ті люди мали свої домівки, ходили в магазини, вивішували українські прапори над квартирами і будинками в найскрутніші часи. А тепер для них усе скінчилося... Достатньо одного обстрілу, і людей убито. Ще й знищено той нещасний магазин, що забезпечував бодай якусь подоби існування для цілого району!

УМІСТІ лише військові. Проїжджаємо під неперервним гуркотом канонади. Повсюдно постріли.

Спеціально продуманим маршрутом прибуваємо в обласну лікарню, де нас уже чекає директор В. М. Короленко. Мимохідь згадуємо попередню зустріч. І ось уже працюємо над угодою про співпрацю. Директор ділиться планами розвитку медичної сфери, звертає увагу на потребу швидкої організації надання екстреної і невідкладної медичної допомоги. Звісно, головна увага присвячена нашим військовим пацієнтам. У цьому контексті має знадобитися налагоджена нещодавно взаємодія ВНМУ з некомерційною міжнародною гуманітарною організацією «Міжнародний Медичний Корпус». Не так давно я підписала з ними Меморандум про співпрацю. Одним із аспектів останньої якраз і повинна виявитися гуманітарна допомога.

На початку статті не дарма згадано тернистий шлях випробувань Вінницького медінституту в тяжкі роки Другої світової. Теперішня війна, об'єднавши українську націю, знову вимагає жертвості від нас усіх — від тих, хто міцно тримає тили славних оборонців.

Важливим елементом жертвості має бути готовність 24/7 працювати з метою гуманітарного забезпечення життя на деокупованих територіях України. Моє рішення однозначне. ВНМУ зобов'язаний долучитися до відновлення медичної інфраструктури міста Херсон, зосередитися на кадровому і матеріально-технічному сприянні роботі Херсонської обласної клінічної лікарні.

РОЗМОВА з директором плавно переходить в спільний обхід палат. Повсюди поранені, стогони, кров... Знову масовий обстріл... Перший запал напруження вже не відчувається. Що ж, своя медична «тарілка» перемагає. Така вже професія: в кожній лікарні відчуваєш себе неначе вдома.

Поряд проносять пораненого захисника. Лівої ноги вже немає. У хлопця шок. Лікарі акуратно вкладають бійця, але він відмовля-

Голова Херсонської обласної ради **О. С. Самойленко**, очільниця ВНМУ **В. В. Петрушенко**, директор Херсонської обласної лікарні **В. М. Короленко**

ється визнавати відсутність кінцівок. В руках у медичного брата пакет із відірваною ногою. На ній кросівка. Хлопець благає не викидати взуття, бо ще планує носити...

Як же багато роботи чекає кожного із нас, кожного лікаря! Всі без винятку захисники повинні отримати належний догляд, піклування, психосоціальну підтримку й реабілітацію. Мабуть, у цьому найближчими роками полягатиме сенс лікувальної компоненти діяльності Вінницького медуніверситету...

МІНЯЄМО локацію. До зустрічі долучається голова Херсонської обласної ради **О. С. Самойленко**. Тепер уже можна домовлятися про практичну реалізацію накреслених кроків.

ВНМУ ім. М. І. Пирогова долучиться до відродження Херсонської обласної клінічної лікарні. Працюватимемо над кількома спільними проектами. Зокрема, намагатимемося об'єднати наші зусилля в юридичній площині. Враховуючи реалії життєдіяльності херсонців, не про всі досягнуті домовленості можу писати прямо. Найголовніше: зустріч пройшла плідно, даючи мені впевненість в тому, що ВНМУ виявиться одним із локомотивів від-

новлення медицини Херсона. Звісно, звільнення лівобережжя Херсонщини Силами оборони дозволить активізувати запущений процес.

Лікарі ВНМУ здійснюватимуть візити до Херсона на постійній основі, наші викладачі проводитимуть тренінги та тематичні удосконалення. Водночас у контексті військової та екстреної медицини нашим фахівцям точно є чому повчитися в херсонських колег. Зараз плануємо за участі Херсонської обласної ради провести круглий стіл із промовистою назвою: «Питання надання висококваліфікованої медичної допомоги на деокупованій території Херсонської області».

ВІЙДЖАЛИ з Херсона глибокої ночі. Місто не приховувало своїх ран. Плями крові вкривали тротуари та фарбували розтрощені вітрини. Загубних приборали. Залишився тільки запах... нестерпний запах війни... той запах, який розбухує нашу лють, нагадуючи про близькість відплати ворогу.

Слава Україні!

Вікторія ПЕТРУШЕНКО,
в. о. ректора ВНМУ ім. М. І. Пирогова, доктор медичних наук, професор